

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365
4100 AJ Culemborg
tel: 0345-512710
fax: 0345-519849
www.buwa.nl

BWZ Ingenieurs
Kees Huijgen
Postbus 183
4100 AD Culemborg

uw referentie: [referentie opdrachtgever]

datum: 14 september 2009
ons kenmerk: 09-514/09.02887/IngHR
auteur: drs. ing. I. Hille Ris Lambers
projectleider: drs. ing. I. Hille Ris Lambers
status: versie 1.0

Notitie Noordoever Slijk Ewijk

Inleiding

UitRwaarde is voornemens om de Noordoever van de recreatieplas bij Slijk Ewijk te realiseren. Hierbij zal rekening gehouden moeten worden met het huidige voorkomen van soorten planten en dieren die beschermd zijn krachtens de Flora- en faunawet.

In de plas ten noorden van de recreatieplas wordt momenteel nog zand gewonnen. Na afronding van de zandwinning is voorzien dat deze plas heringericht wordt en eveneens als recreatief gebied in gebruik wordt genomen.

Het plangebied van de Noordoever ligt ten zuidwesten van de A15 en ten zuidoosten van de N836. Het gebied heeft een grootte van circa 60 ha. Tot het plangebied behoren de volgende onderdelen: de gebouwen en terreinen van Watergoed, het terrein waarop de installaties en machines ten behoeve van de zandwinning staan, het pannenkoekenhuis en parkeerterrein, de rondweg rondom de plas, het recreatiegedeelte met stranden en parkeerterreinen en de oevers en begroeiing rondom de noordelijke plas.

De volgende ingrepen zijn voorzien:

- Parkeerterreinen van Watergoed worden omgevormd tot uitbreiding van het quadterrein;
- Herinrichting terrein rondom pannenkoekenrestaurant;
- Aanleg van horecavoorziening en terras ten noorden van entree strandpark;
- Vergraven van terrein tussen de twee plassen, zodat ze in open verbinding met elkaar komen te staan.

Op het parkeerterrein van Watergoed en tussen de twee plassen is de kap van bomen voorzien.

Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van een quick scan en rapportage ten behoeve van een ontheffingsaanvraag in opdracht van K3 Industriezand bv. Het betreft:

'Verkenning flora- en fauna plassen Slijk-Ewijk' (2003) en 'Ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet ontzanding plas Slijk-Ewijk' (2004).

Methodiek

Het plangebied is op 3 september 2009 bezocht. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc). Op basis van terreinkenmerken en expert judgement is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten¹. Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van een schepnet om een indicatie te krijgen van het voorkomen van vissen en amfibieën. Bomen zijn extern en voor zover toegankelijk intern beoordeeld op aanwezigheid van (sporen van) vleermuizen.

Aanvullend op het terreinbezoek heeft beperkt bronnenonderzoek plaatsgevonden. Voor een actueel overzicht van beschikbare informatie over beschermde soorten die in de regio voorkomen, is het Natuurloket op internet (www.natuurloket.nl) bezocht en zijn diverse verspreidings-atlassen van relevante soortgroepen en (jaar)verslagen van Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) geraadpleegd (zie literatuurlijst).

Resultaten

Flora

In het plangebied zijn geen beschermde soorten planten aangetroffen. De voedselrijke ruigten in het plangebied vormen echter geschikte groeiplaatsen voor de grote kaardenbol. Dit is een algemeen voorkomende beschermde soort uit Tabel 1. Op schrale, open oevers met weinig betreding kan ook rietorchis voorkomen. Dit is een strikt beschermde soort uit Tabel 2. Op het te vergraven terrein tussen de twee plassen zijn geen geschikte groeiplaatsen aanwezig; deze oevers waren te zeer verruigd (dichte rietkraag) of begroeid met bosschages.

Ongewervelden

In het plangebied komt geen geschikt leefgebied voor voor beschermde ongewervelden.

Vissen

In het plangebied zijn geen beschermde vissoorten aangetroffen. Op grond van terreinkenmerken en aanwezige habitats in de grote (zuidelijke) plas kunnen de volgende beschermde soorten voorkomen: bittervoorn en kleine modderkruiper. De rietoevers en watervegetatie met fonteinkruiden vormen geschikt habitat voor deze soorten. Kleine modderkruiper is een Tabel 2-soort, bittervoorn is een Tabel 3-soort.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn aangetroffen: kleine watersalamander en bastaardkikker. De sloten op het parkeerterrein van het recreatiegebied bieden geschikt voortplantingshabitat aan deze soorten. Voor andere amfibieën zoals gewone pad en bruine kikker zijn delen van het plangebied eveneens geschikt.

Reptielen

Uit de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van reptielen bekend. In het plangebied komen geen reptielen voor.

¹ Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. In de Flora- en faunawet worden drie beschermingsregimes onderscheiden. Voor soorten uit Tabel 1 geldt vrijstelling van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. In voorkomende gevallen hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Voor soorten van Tabel 2 of 3 geldt geen vrijstelling en kan aanvraag van een ontheffing aan de orde zijn bij overtreding van verbodsbepalingen. In de lopende tekst is per beschermde soort aangegeven in welke categorie deze is opgenomen.

Vogels met jaarrond beschermde nestplaats²

De begroeiing op het terrein tussen de twee plassen is gecontroleerd op het voorkomen van jaarrond beschermde nesten. Het merendeel van de bomen is relatief jong en heeft geen daardoor geen holten. In de bomen zijn evenmin nesten aangetroffen. Het kan echter zijn dat een nest of nestholte over het hoofd is gezien.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied is zeer geschikt voor diverse soorten grondgebonden zoogdieren. De oevers, struwelen en bosschages vormen leefgebied voor diverse muizensoorten (bosmuis, bosspitsmuis, veldmuis, rosse woelmuis), egel, mol, bunzing, hermelijn, wezel, vos.

Vleermuizen

Het plangebied is zeer geschikt als foerageergebied voor diverse soorten vleermuizen. De bosschages, oevers en waterpartijen zijn gevarieerd en structuurrijk waardoor ze insectenrijk zijn en tevens beschutting bieden tegen wind. Daardoor is het gebied heel geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De begroeiing in het terrein heeft naar verwachting ook een functie als vliegroute.

In het gedeelte van het terrein waar de vergraving gaat plaatsvinden zijn geen holtes in bomen aangetroffen die een functie kunnen hebben als vaste verblijfplaats.

Ten behoeve van de herinrichting is geen sloop van gebouwen voorzien.

Effecten

Het kappen van bomen in het terrein leidt niet tot het verdwijnen van vliegroutes met wezenlijk belang voor vleermuizen. De kap van bomen is beperkt tot een aantal locaties in het plangebied. Er blijft voldoende begroeiing aanwezig, waardoor aanwezige vliegroutes behouden blijven.

Bij het vergraven van de oevers kan verstoring van beschermde vissen optreden. Aanbevolen wordt mitigerende maatregelen te nemen bij de uitvoering.

Mitigerende maatregelen

Om verstoring van (jaarrond beschermde) vogels tegen te gaan, dient voorafgaand aan het kappen van bomen gecontroleerd te worden op aanwezigheid van nesten.

Om verstoring van vissen tegen te gaan, wordt aanbevolen de graafwerkzaamheden in de oevers buiten het voortplantingsseizoen van vissen uit te voeren. De beste periode om te werken in de zuidelijke plas is van september tot eind februari. Er bevindt zich dan geen visbroed in de oever die als gevolg van werkzaamheden verloren kan gaan. Adulte vissen zijn goed in staat weg te zwemmen van de werkzaamheden en zullen tijdelijk elders verblijven.

Conclusie

Indien rekening gehouden wordt met de mitigerende maatregelen en aanbevelingen, worden als gevolg van de voorgenomen herinrichting geen verbodsbepalingen overtreden ten aanzien van strikt beschermde soorten. Het aanvragen van een ontheffing wordt daarom niet nodig geacht.

² Op grond van door het ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: ooievaar, steenuil, ransuil, kerkuil, oehoe, zwarte wouw, buizerd, wespandief, sperwer, havik, boomvalk, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, roek.

Aanbevelingen

Bij het verwijderen van bomen en beplanting (waaronder ook rietvegetaties) dient verstoring van broedvogels en jaarrond beschermde vogels te worden voorkomen. Aanbevolen wordt de bomen en beplanting buiten het broedseizoen te verwijderen. Het broedseizoen loopt vanaf half maart tot en met augustus. Indien de werkzaamheden binnen dit seizoen zijn gepland kunnen deze worden uitgevoerd indien is vastgesteld dat er met de werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Dit kan door voorafgaande aan de uitvoering van de werkzaamheden de bomen en beplanting te controleren op nesten.

Natuurbeschermingswet 1998

Op een afstand van ruim anderhalve kilometer van het plangebied ligt Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal. Voor dit Natura 2000-gebied zijn soorten aangewezen voor een aantal habitattypen (schraal hooiland, rivierbossen), soorten als kamsalamander en grote modderkruiper en watervogels als kleine zwaan, smient, meerkoet, fuut, nonnetje, grauwe gans, kolgans. Vanwege de afstand van de Noordoever Slijk Ewijk tot dit natuurgebied worden geen effecten verwacht op soorten van dit natuurgebied. De aard van de ingrepen heeft een beperkte reikwijdte en zal geen invloed hebben op soorten die in het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal verblijven. De toekomstige functie van het strandpark Slijk Ewijk gebied wijzigt niet.

Hoewel strandpark Slijk Ewijk niet ligt binnen de begrenzing van Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal, genieten de aanwijssorten die er voorkomen wel dezelfde bescherming als binnen de begrenzing van het gebied. Deze bescherming vormt de 'externe werking' van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Grauwe ganzen en kolganzen kunnen 's nachts gebruik maken van het strandpark Slijk Ewijk als slaappleats. Van de voorziene werkzaamheden zullen ze geen hinder ondervinden omdat deze overdag plaatsvinden. Mogelijk maken smienten gebruik van de plassen als slaappleats. Smienten slapen overdag en zouden tijdelijk hinder kunnen ondervinden van graafwerkzaamheden in de plassen van Slijk Ewijk. Er zijn in de omgeving echter voldoende alternatieve slaappleatsen in de vorm van plassen en zijarmen van de Waal. Bovendien zullen het ook smienten betreffen van andere gebieden dan het Natura 2000-gebied.

Als gevolg van de ingrepen in het plangebied treden geen effecten op op soorten en habitats van Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal. De Provincie Gelderland is bevoegd gezag voor de Natuurbeschermingswet. Aanbevolen wordt bovenstaande conclusie aan de Provincie voor te leggen.

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / UitRwaarde

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig BRL 9990:2001 / ISO 9001:2001.